

Adroddiad i'r Pwyllgor Llywodraethu Corfforaethol

Dyddiad y Cyfarfod 20 Tachwedd 2019

Aelod / Swyddog Arweiniol: Bobby Feeley / Phil Gilroy

Awdur yr Adroddiad Angela Hesford / Katie Newe

Teitl Adroddiad Blynyddol Unigolyn Cyfrifol am Wasanaethau a Reoleiddir. 01/04/2018 – 31/03/2019

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â chynnydd y gwasanaethau a reoleiddir o ran bodloni'r gofynion a'r rhwymedigaethau sydd wedi'u hamlinellu yn Rheoliadau'r Gwasanaethau a Reoleiddir (Darparwyr Gwasanaeth ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017. Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019. At ddibenion yr adroddiad hwn, y gwasanaethau a reoleiddir yw, Cartrefi Gofal Preswyl, Gofal Cartref a Rhannu Bywydau (a elwir hefyd yn Lleoli Oedolion).

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Er mwyn cynghori a rhoi gwybod i aelodau ynghylch cynnydd y gwasanaethau o ran bodloni'r gofynion a'r rhwymedigaethau sydd wedi'u hamlinellu yn Rheoliadau'r Gwasanaethau a Reoleiddir (Darparwyr Gwasanaeth ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y pwyllgor yn ystyried cynnwys yr adroddiad a chynnig sylwadau pellach i'w hystyried gan yr Unigolyn Cyfrifol.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Dyma'r adroddiad blynyddol cyntaf gan yr Unigolyn Cyfrifol ar y gwasanaethau a reoleiddir. Yr unigolyn cyfrifol ar gyfer Gwasanaethau Oedolion Cyngor Sir Ddinbych yw Katie Newe, Rheolwr Gwasanaeth y Gwasanaethau Cleientiaid. Mae Rheoliadau'r Gwasanaethau a Reoleiddir (Darparwyr Gwasanaeth ac Unigolion Cyfrifol) (Cymru) 2017 yn amlinellu dyletswyddau penodol mewn perthynas â'r swydd hon. Mae'r rhain yn cynnwys sicrhau bod systemau a phrosesau ar waith ar gyfer monitro, adolygu a gwella ansawdd y gwasanaeth a ddarperir.

- 4.2 Mae'r gwasanaethau a reoleiddir yn rhan o'r Gwasanaethau Cymorth Cymunedol ac yn cynnwys cartrefi gofal preswyl CSDd (Dolwen a Chysgod y Gaer)¹, y Gwasanaeth Lleoli Oedolion (Rhannu Bywydau) a'r gwasanaethau Gofal Cartref (Ailalluogi, Tîm Cefnogi Dros Dro, Tai Gofal Ychwanegol X 3 a Byw yn y Gymuned mewnol x 3).
- 4.3 Eleni, mae llawer o waith wedi'i wneud gyda thrigolion, teuluoedd ac aelodau lleol mewn perthynas â chau cartref preswyl Awelon, a arweiniodd at ddadgofrestru'r cartref ag Arolygiaeth Gofal Cymru ar 31 Mai 2019. Darparwyd cefnogaeth i bob un o'r preswylwyr i ddod o hyd i lety amgen a symudwyd staff i safleoedd preswyl eraill.
- 4.4 Yn ystod y flwyddyn, mae'r unigolyn cyfrifol (UC) wedi ymgymryd â 28 o ymweliadau Rheoliad 73 unigol â'r gwasanaethau gwahanol, a rhwng yr ymweliadau hyn, mae'r UC hefyd yn ymgymryd ag ymweliadau galw heibio di-rybudd yn rheolaidd. Yn ogystal â hynny, cafwyd pedwar ymweliad gan Arolygiaeth Gofal Cymru, roedd y rhain yn cynnwys y gwasanaethau Byw yn y Gymuned, Rhannu Bywydau, Ailalluogi a Chartref Gofal Preswyl Awelon. Derbyniodd bob un o'r lleoliadau adborth arbennig a ni chafwyd unrhyw rybuddion diffyg cydymffurfio.
- 4.5 Fe wnaeth Arolygiaeth Gofal Cymru sawl argymhelliad sydd wedi arwain at gyflwyno system sy'n galluogi dinasyddion a staff i gynnig adborth. Mae cynllun gweithredu ynghlwm ag Adroddiad Monitro'r UC (Rheoliad 73) o ganlyniad i argymhelliad a wnaed gan Arolygiaeth Gofal Cymru.

Canfyddiadau Ymweliadau'r UC (ymweliadau Rheoliad 73)

- 4.6 Mae staff yn gweithio'n galed mewn modd sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac yn hyrwyddo annibyniaeth a gwytnwch ar draws y gwasanaethau. Mae gweithio mewn tîm a morâl wedi bod yn broblem ar adegau o fewn adrannau'r gwasanaethau cofrestredig. Mae'n ddealladwy bod y ddau gartref sy'n wynebu newid sylweddol wedi cael eu heffeithio fel hyn ac fel gwasanaeth, rydym yn parhau i gynnig cymorth mewn ystod o ffyrdd megis drwy sesiynau un i un, cyfarfodydd tîm, cefnogaeth rheoli a chysylltiad rheolaidd â'r Rheolwr Tîm a'r UC. Mae gweithgareddau meithrin tîm hefyd wedi'u trefnu ar gyfer 2019/20 ac mae digwyddiadau ymgysylltu â'r pennaeth gwasanaeth hefyd yn cael eu hyrwyddo'n helaeth. Roedd cyfle i siarad â staff asiantaeth yn ystod ymweliadau'r UC. Roeddent o'r farn bod ein gwasanaeth, ar y cyfan, yn darparu gofal o ansawdd uchel, ond mae lle i wella'r gefnogaeth a ddarperir i staff asiantaeth sy'n cyflenwi shifftiau. Mae hyn wedi arwain at gyflwyno rhestr wirio ar gyfer gweithwyr asiantaeth i sicrhau bod disgwyliadau rolau yn cael eu cyfathrebu'n effeithiol.
- 4.7 Cesglir adborth gan ddinasyddion drwy ddefnyddio holiaduron, sgysiau wyneb yn wyneb ac yn ystod ymweliadau'r CU. Yn ogystal â hynny, mae blychau ar gyfer cwynion a chanmoliaeth wedi'u cyflwyno ym mhob lleoliad cofrestredig. Derbyniwyd canmoliaeth ysgrifenedig am y gofal a ddarperir ar draws y lleoliadau.
- 4.8 Mae'r CU yn cyfarfod â phobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth a gofalwyr lleoliadau oedolion, fel rhan o'u hymweliad. Mae sut i gadw dinasyddion a theuluoedd

---

¹ Ar ddechrau'r cyfnod hwn, roedd y rhain hefyd yn cynnwys Awelon, fodd bynnag, mae'r cartref bellach wedi cau ac wedi dadgofrestru ag Arolygiaeth Gofal Cymru ar 31/05/2019.

ynghlwm ag ymweliadau'r CU yn faes i'w ddatblygu yn y dyfodol; er eu bod yn derbyn gwahoddiadau cyn bob ymweliad, mae eu hymgysylltiad wedi gostwng yn sylweddol yn ystod y flwyddyn.

- 4.9 Darperir canllaw defnyddwyr gwasanaeth i ddinasyddion sy'n derbyn gwasanaeth er mwyn darparu cyngor iddynt ynghylch beth i'w ddisgwyl o'r gwasanaeth, rhoir copi o ddogfen 'eich llais' y Gwasanaethau Cymorth Cymunedol iddynt yn ogystal.
- 4.10 Mae cyflwyno Rhestrau Gwirio Rheolwyr ym mhob lleoliad yn sicrhau bod y gwasanaethau yn bodloni gofynion deddfwriaethau presennol. Mae angen gwneud datblygiadau pellach mewn perthynas â safoni gwaith papur a phrosesau ar draws y gwasanaethau a sicrhau y caiff cofnodion monitro eu cynnal yn gyson. Ar ôl cyflwyno'r prosesau newydd, disgwylir y bydd adolygiadau Sicrhau Ansawdd yn cynnig cefnogaeth bellach i'r gwaith hwn (Rheoliad 80).
- 4.11 Mae Datganiad o Ddiben ar gyfer bob gwasanaeth ac mae'r rhain ar gael i ddinasyddion a staff.
- 4.12 Yn ystod ymweliadau'r UC, cynhelir gwiriadau ac arolygiadau amrywiol, mae'r rhain yn cynnwys: cyflwr yr eiddo, gwaith addurno a glanweithdra, ynghyd â gwiriadau iechyd a diogelwch. Ymdrinnir ag unrhyw feysydd i'w gwella yn y cynllun gweithredu.
- 4.13 Mae rheolwyr yn ymgymryd ag arolygiadau 'cerdded o gwmpas' dyddiol ac mae staff wedi cymryd rhan yn natblygiad yr asesiadau risg. Mae Iechyd a Diogelwch wedi'i gynnwys ar raglen bob cyfarfod tîm ac mae hefyd yn cael ei drafod mewn cyfarfodydd un i un unigol. Mae bob rheolwr wedi mynychu hyfforddiant rheoli diogelwch corfforaethol.
- 4.14 Mae'r gwasanaeth arlwy a ddarperir gan ein cartrefi preswyl o ansawdd uchel, ac mae'r ceginau yn Nolwen a Chysgod y Gaer wedi derbyn sgôr hylendid bwyd o 5. Mae'r cynlluniau Gofal Ychwanegol yn cynnwys cyfleusterau dull bwytai o safon uchel. Mae dewis o fwydlenni sy'n darparu ar gyfer anghenion a dewisiadau unigol ar gael i breswylwyr ym mhob lleoliad.
- 4.15 O fewn Byw yn y Gymuned a Rhannu Bywydau, mae staff a deiliaid tai yn cefnogi unigolion i wneud dewisiadau mewn perthynas â bwydlenni a chynllunio a pharatoi prydau, yn unol ag anghenion a gallu'r dinasyddion unigol.
- 4.16 Mae dinasyddion yn ymgysylltu ag ystod o gyrff allanol, gan gynnwys: trinwyr gwallt, ciropodyddion, ymweliadau ysgolion, gwasanaethau crefyddol a chŵn therapi. Trefnir ymweliadau â chanolfannau garddio a'r theatr, ynghyd â nosweithiau cwis ac ymweliadau gan ddiddanwyr yn ogystal. Derbyniodd Dolwen a Chysgod y Gaer gyllid Comic Relief eleni, sydd wedi talu am weithgareddau cerddoriaeth a dawns. Mae Siediau Dynion, y clwb Buzz a'r Grŵp Aur hefyd yn boblogaidd ymysg dinasyddion Byw yn y Gymuned.
- 4.17 Cydnabyddir bod gwerth sylweddol i wasanaethau a ddarperir yn Gymraeg, amlygwyd hyn gan ddinasyddion a'u teuluoedd, yn arbennig y pwysigrwydd o gynnig gwasanaeth dwyieithog i ddinasyddion â dementia. Mae'r 'cynnig gweithredol' ar gael i bob dinesydd sy'n derbyn gwasanaethau.
- 4.18 Ar y cyfan, roedd yr adborth gan ddinasyddion a'u teuluoedd, ar draws bob un o'r lleoliadau a ymwelwyd â hwy, yn mynegi bod safon y gofal a ddarperir a'r

dewisiadau o ran ffordd o fyw a gaiff eu cynnig yn rhagorol, a phe bai unrhyw broblem yn codi, byddent yn trafod y rhain â'r staff gofal neu'r rheolwyr unigol.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Amherthnasol - nid oes angen gwneud penderfyniad gyda'r adroddiad hwn.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi'n uniongyrchol o'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Nid oes angen Asesiad o Effaith ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda Chraffu ac eraill?

Amherthnasol

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes angen datganiad gan y Prif Swyddog Cyllid ar gyfer yr adroddiad hwn.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes unrhyw risgiau yn codi'n uniongyrchol o'r adroddiad hwn.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae pwerau'r Pwyllgor Craffu mewn perthynas â'r mater hwn wedi'u pennu yn Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 7.4.2(b) o Gyfansoddiad y Cyngor.